

Til tjenesten

- «Kurset» gjennomføres som **samtaler** med ressursfamilie. Denne presentasjon er ment som en veiviser for samtalene.
- Det anbefales å sette av to ganger 1-1,5 times samtaler slik at ressursfamilien gis anledning til å tenke på det som er gjennomgått og spørsmål som oppstår kan besvares.
- Casene kan enten brukes som utgangspunkt for diskusjon eller noe ressursfamilien bes tenke gjennom til neste gang man møtes. Det er ikke behov for å skriftliggjøre noen besvarelser.
- Til slutt: be om tilbakemeldinger til hvordan innholdet i denne introduksjonen møter forventningene og spørsmålene ressursfamilien sitter med – vi vil tilpasse innholdet tilsvarende
 - Er det problemstillinger som bør inkluderes, eksempelvis?
- Presentasjonen kan sendes/gis ressursfamilien i etterkant dersom de ønsker det.

Ressursfamilie – en introduksjon

Første versjon
Februar 2025

Bakgrunn

Asker kommune, Lillehammer kommune og SOS-barnebyer samarbeider om prosjektet «Fosterhjem i egen kommune». De to kommunene skal få på plass gode, lokale ordninger for barna som ikke kan bo med sine foreldre. Erfaringene og metodikken kan fritt brukes av alle andre kommuner etter endt prosjekt.

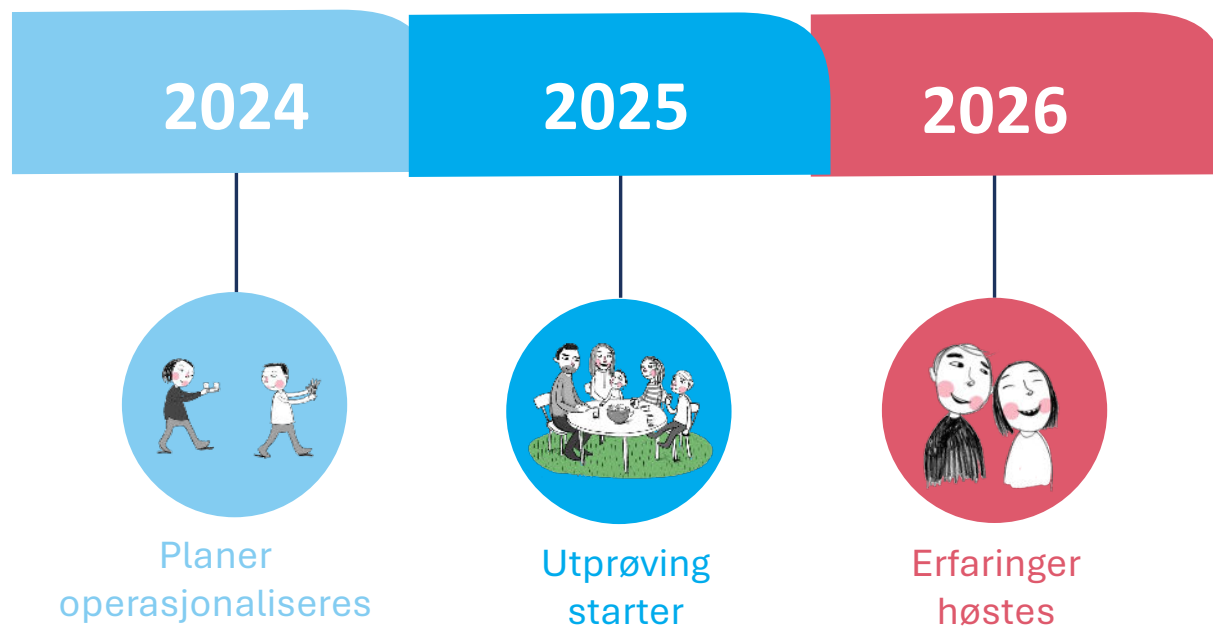

Bærebjelke 5

*Fosterhjemmene har fellesskap og god oppfølging. Ingen fosterhjem skal være alene i oppdraget; **alle skal ha tilbud om å være tilknyttet en ressursfamilie**, og alle skal inviteres til jevnlige nettverkstreff med de andre fosterhjemmene i kommunen. Fosterhjemmene skal ha gode betingelser, få tilstrekkelig oppfølging av barnevernstjenesten.*

— Tidsplan

— Hva er en ressursfamilie?

En Ressursfamilie skal
**tilrettelegge for
samhandling** i et nettverk
med tre – fem fosterhjem.

I nettverket kan hvert
hjem **dele erfaringer og
ha felles læring** med de
andre fosterhjemmene i
nettverket.

Ressursfamilien skal
være **tilgjengelige** for å
diskutere små og større
utfordringer med
familiene i nettverket,
men skal ikke erstatte
barneverntjenesten på
noen måte.

Ressursfamilien
tilrettelegger for
samlinger med hele
nettverket der fokus er
**hyggelige aktiviteter på
barnas premisser.**

Ingen fosterhjem skal oppleve å være alene i oppdraget

Hvorfor denne introduksjonen?

Sikre god forståelse for rollen "Ressursfamilie"

01

Hva forventes &
hva forventes ikke

Hvilke situasjoner
kan oppstå

02

Grensesetting

Hva kan forventes fra
barneverntjenesten

03

Anledning til å stille
spørsmål!!

Introduksjonen inneholder

01

- Betydningen av likemannsveiledning
- Taushetsplikt
- Rammer & grensesetting
 - Case

02

- Familier er ulike med barna med ulik bakgrunn & personlighet
 - Case

03

- Rolleavklaring barnevernstjenesten og ressursfamilien
 - Case

04

- Forslag til aktiviteter
- Hva kan du forvente av barneverntjenesten?
- Erfaringsinnhenting

Likemannsveiledning

- Hva er likemannsveiledning:
 - Veiledning fra en person til en annen der de har noe til felles som utgangspunkt hvor målsetningen er at relasjonen skal virke styrkende og positivt endrende.
- Verdien i likemannsveiledning:
 - Likemannsarbeid bygger på prinsippet om at "den som har skoen på, vet best hvor den trykker".
 - Styrken i likemannsarbeid ligger i at de involverte ikke behøver å forklare seg så mye, opplevelse av fellesskap, "jeg er ikke alene" mm
 - Flere forskningsrapporter viser at likemannsarbeid kan ha en svært positiv effekt for både de involverte og tjenesten de er en del av
- Viktig å huske på:
 - En likemann trenger også veiledning og støtte
 - En likemann skal ha opplæring
 - Det er viktig for en likemann å:
 - Ikke overta eierskap til utfordringene
 - Opplevelser og erfaringer er ikke nødvendigvis like selv om man deler samme situasjon

Taushetsplikt

- Barn over 15 år skal samtykke til fosterfamiliens deltagelse i nettverket.

"Vår vurdering er at taushetsplikten ikke er til hinder for at fosterhjemmet kan både med og uten fosterbarnet delta på samlinger i regi av barnevernstjenesten hvor erfaringer utveksles. Samtidig bemerkes det at fosterforeldrene må viser en varsomhet i forhold til hvilken informasjon de deler om fosterbarnet."

- Juridisk rådgiver, Asker

- Ressursfamilien har meldeplikt til barneverntjenesten.

Rammer & grensesetting

Henvis alltid videre til barneverntjenesten dersom utfordringene familiene har hører hjemme der.

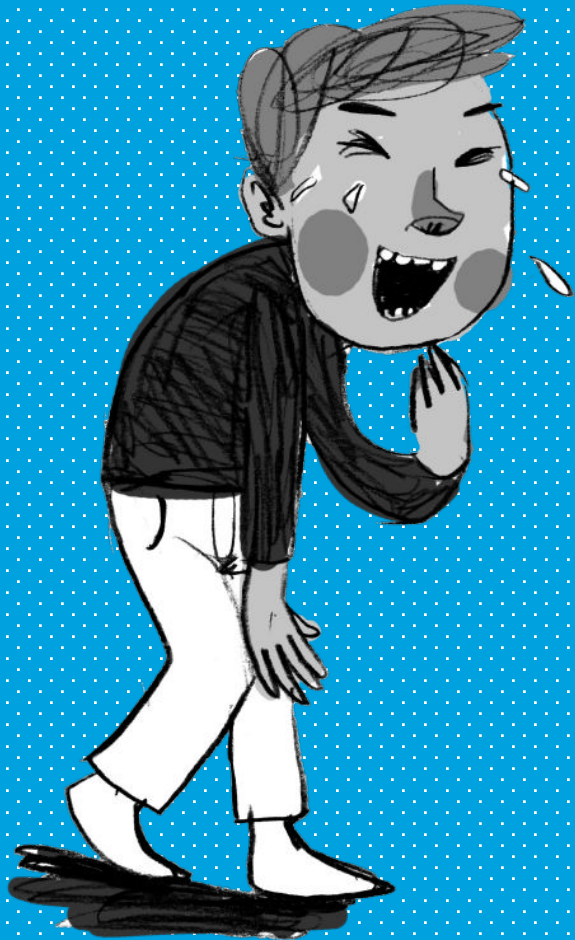
- Som ressursfamilie er du tilgjengelig for familiene du har tilknyttet deg, slik at de kan komme til deg med spørsmål og/eller om de har behov for å prate om hvordan de har det.
- Når du er tilgjengelig på telefon er opp til deg å fastsette og gjøre kjent for familiene i nettverket. Men det skal være lav terskel for å ringe sin ressursfamilie for å få råd og enkel veiledning.
- Aktivitetene dere velger å gjøre sammen skal også planlegges i fellesskap, men du er ansvarlig for å igangsette/fremdrift.
- Hvor ofte dere gjør noe i fellesskap bør det være enighet om i nettverket, men anslagsvis seks ganger i året.
 - Det kan være hensiktsmessig å møtes hyppigere i starten for å få nettverket «opp og stå».
- For stort problemfokus kan lett oppstå. Som ressursfamilie må du derfor balansere mellom å vise forståelse og samtidig anerkjenne at du ikke skal løse utfordringene familiene står i.

Case Grensesetting

Du har informert nettverket ditt at du er tilgjengelig på telefon mandag og torsdag kveld frem til kl21. Til tross for dette ringer fostermor Ingrid neste hver dag. Noen dager er hun svært fortvilet over barnets sinneuttrykk, andre dager ønsker hun å bare å prate om løst & fast.

- *Hvordan vil du reagere, tror du?*
- *Og hvordan vil du gå frem for at Ingrid forstår at hun må forholde seg til de tider du har oppgitt?*

Case Problemfokus

På de siste to nettverkssamlingene har fostermor Ingrid og fostermor Pernille blitt stående på kjøkkenet å skravle mens de andre har vært opptatt med fellesaktiviteter. Du er bekymret for at Ingrid søker seg til Pernille for å lufte sin frustrasjon og irritasjon over utfordringene hun står i – men samtidig som du er glad for at mødrene virker å komme overens og har nytte av hverandre.

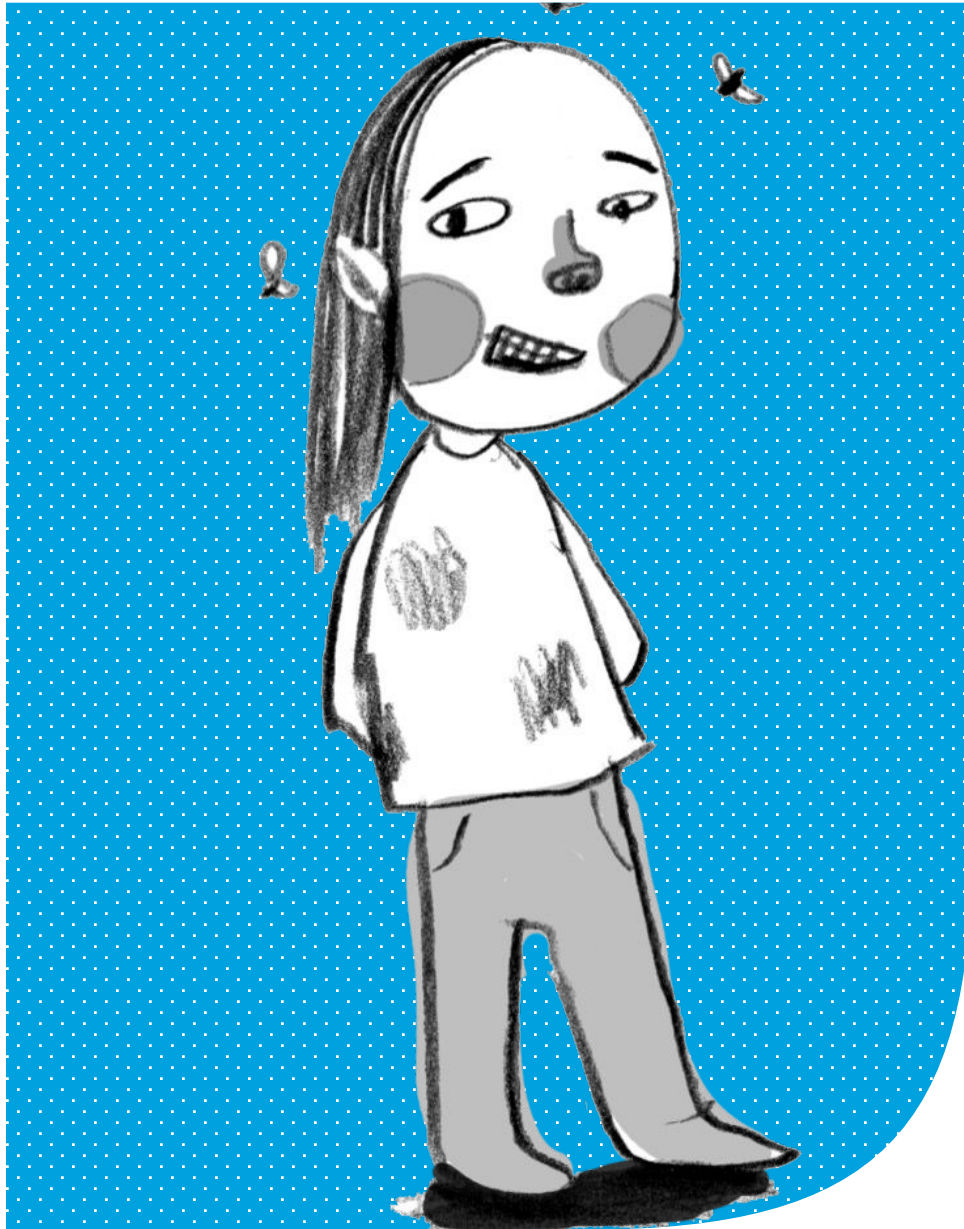
- *Hvordan vil du reagere, tror du?*
- *Og hvordan vil du gå frem for å forhindre at problemfokuset blir for stort mellom Ingrid og Pernille?*

Familiene er ulike, med barn med ulik bakgrunn & personlighet

*Nettverket rundt en
ressursfamilie er
uformelt og fleksibelt,
med mest mulig fokus på
hva de enkelte
fosterfamilie faktisk
trenger og ønsker.*

- Ingen familier er like – og bakgrunn og behov vil variere. Det er derfor ingen fasitsvar på hvordan man forholder seg til en families utfordringer.
- Felles for alle er at de har påtatt seg omsorgsansvaret for et barn som har lidd et tap. Tap som gir adferdsuttrykk som er like forskjellig som barna.
- Ofte kan man miste barnets styrker av syne i et landskap preget av utfordringer. Derfor er det viktig at de rundt barnet også klarer å fokusere på barnets styrker.
- Søk å gi rom for ulikhetene blant barna og familiene i nettverket. Ulikhetene kan både gi inspirasjon og være spennende å bli kjent med.
- Ambisjonen er at fellestreffene skal være hyggelige aktiviteter på barnas premisser – lykkes dere med dette? Spør barna!

Case Ulikhet

Flere av aktivitetene har de siste gangene blitt preget av uro og uenigheter blant barna grunnet ulik grensesetting blant fosterforeldrene. Enkelte mener at dette bidrar til negativ påvirkning på eget fosterbarn.

- *Hvordan vil du reagere, tror du?*
- *Og hvordan vil du gå frem for å forhindre at ulikhetene blir for vanskelig å håndtere og dermed gir en negativ opplevelse av aktivitetene?*
- *Til refleksjon: kan ulikhet i uttryksmønster & grensesetting være en læringsarena for barna?*

Rolleavklaring mellom barnevernstjenesten og ressursfamilien

Kontrollspørsmål:

- *Blir mitt bidrag her «styrkende og positivt endrende»?*
- *Har jeg forutsetning for å gå inn i denne (type) problemstillingen?*
- *Har jeg kapasitet til å gå inn i denne problemstillingen nå?*

Hvis nei = problemstillingen hører hjemme hos barneverntjenesten

- Alle familier har en kontaktperson hos barneverntjenesten som er ansvarlig for veiledning og oppfølging. Ressursfamilien er ikke ment å erstatte kontaktpersonens rolle
- Din bakgrunn, erfaring og kompetanse er allikevel verdifull for familiene i ditt nettverk.
- Rolleavklaringen mellom barneverntjenesten og deg som ressursfamilie er en kontinuerlig prosess da man ikke kan forutse alle temaer i forkant. Kontinuerlig avklaringer med tjenesten vil være å forvente, og derfor mottar du veiledning fra tjenesten.

Case Rolleavklaring

Trine og Petter i nettverket ditt er fortvilet og stresset rundt samværene til deres fosterbarn. Foreldrene er vanskelige å forholde seg til. Du har opplevd mye av det samme før og kjenner deg godt igjen.

- *Hvordan kan du best støtte familien?*
- *Selv om tema for utfordringen er den samme som du har opplevd, er nødvendigvis løsningene de samme?*

Case Rolleavklaring

Terje og Anna i nettverket ditt har kranglet med barneverntjenesten om tilskudd til fosterbarnets fritidsaktivitet. Du kjenner at du blir sint når du hører om dette. Dere snakker ofte med hverandre på telefonen om hvor vanskelig det kan være å samarbeide med barneverntjenesten. Flere ting kommer opp for dere alle.

- *Hvordan går du frem for å få løst denne situasjonen?*
- *Hva vil gjøre deg tryggere på å ta dette opp i veiledningen med barneverntjenesten, dersom du tenker dette er riktig å gjøre?*

Nettverkstreff på barnas premisser —

- Første “Bli-kjent”- treff for fosterforeldrene i nettverket i regi av barneverntjenesten
 - Innledningsvis informasjon fra tjenesten om hva formålet med nettverket er & hva en ressursfamilie er (og ikke er).
 - Avklar biologiske barns deltagelse
 - Oppgave:
 - Idemyldring på hva nettverket kan gjøre sammen.
 - Planlegge første felles treff/aktivitet
- Aktivitetene som gjøres i nettverket forutsettes dekket av familiene selv.
- Unntaket er en julesamling og en sommersamling: ressursfamilien får inntil 500 kr pr familie i nettverket til dekning av kostnader.
- Økonomisk handlingsrom i familiene vil variere – søk derfor å bli enig om aktiviteter som ikke trenger å koste så mye.

— Forslag til aktiviteter

- Påskeverksted
- Vinterdag (aking/ski & bål)
- Svømmehallen med påfølgende middag
- Tur i skogen

- Høsttakkefest
- Juleverksted
- Bake peppekaker
- Juletefest
- Brettspillkveld
- Fisketur
- Telttur
- Bålfest

- Måltider (frokost/lunsj/middag) hvor ansvaret for gjennomføring går på rundgang
- La barna få ansvaret for å planlegge en aktivitet
- Pizzabakedag

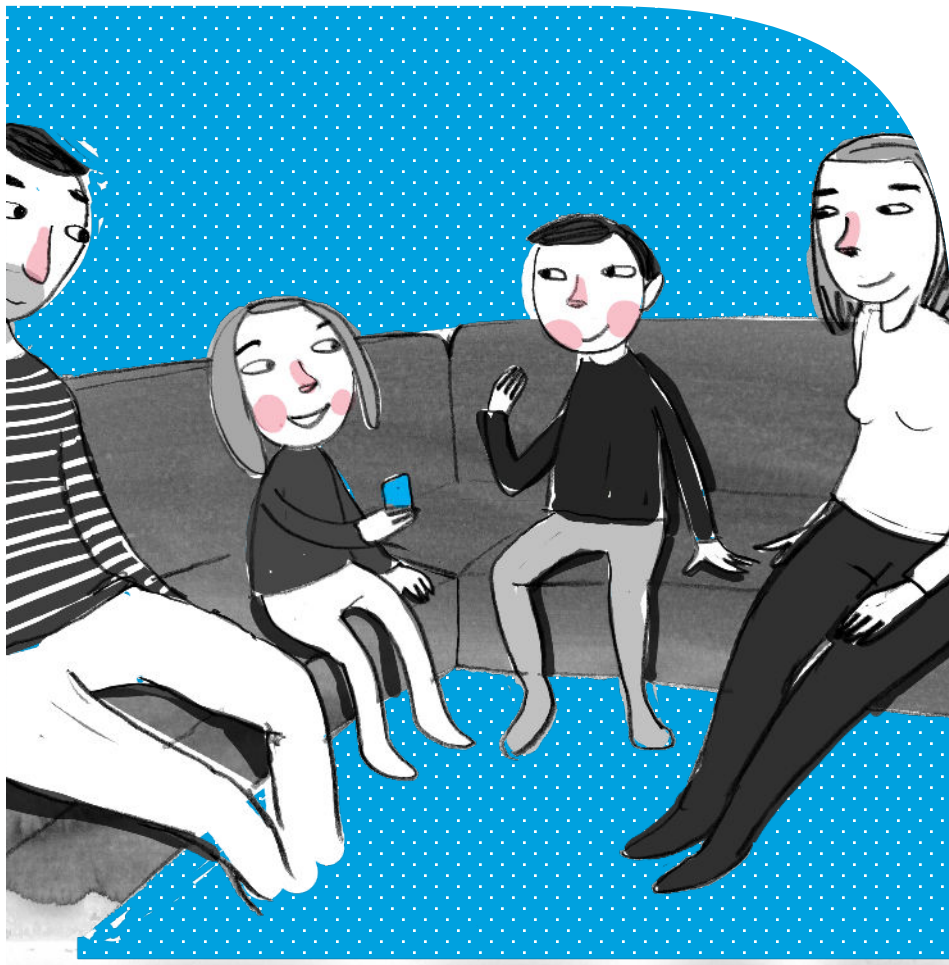
- Rebusløp
- Museumsbesøk
- Piknik på stranden/parken
- Tur til nærmeste lekeplass
- Gamingkveld

Hva kan du forvente fra barneverntjenesten?

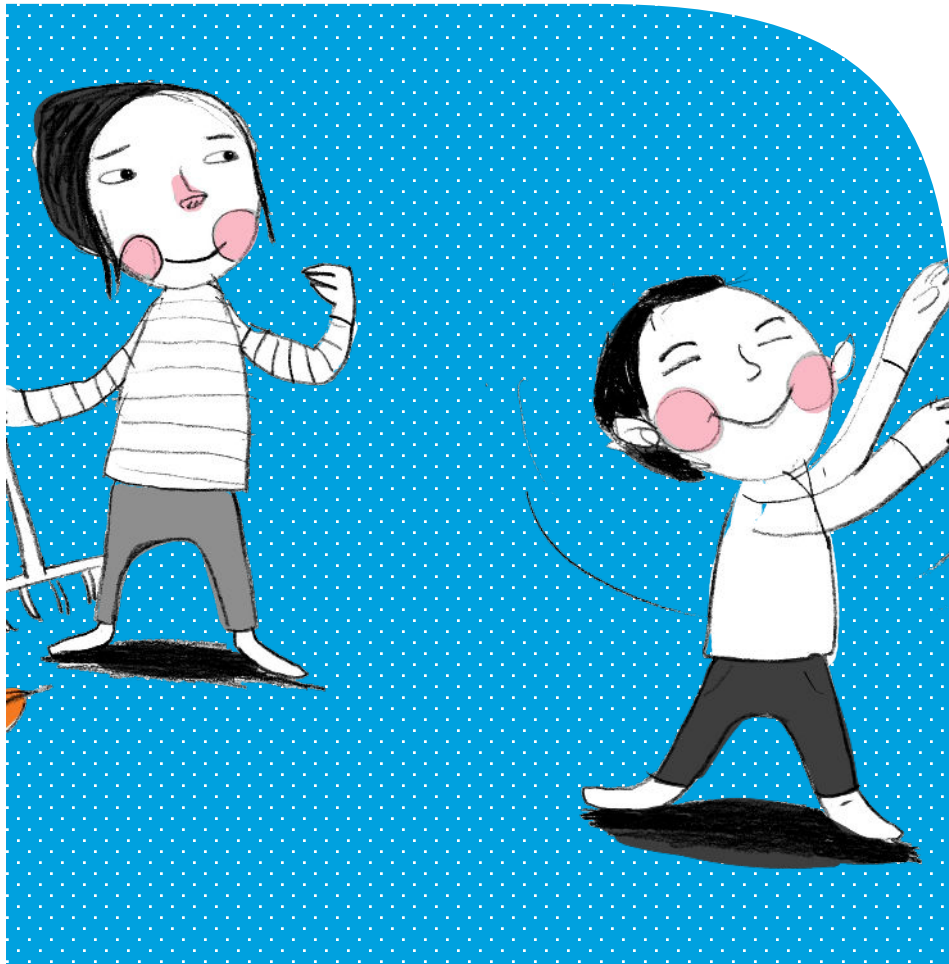
- Oppdragsavtale inngått/skal inngås
 - 1KS i økonomisk kompensasjon
 - Utleggsrefusjon avtales med tjenesten
- Ressursfamilien skal ha jevnlig samtale med sine kontakter i barnevernstjenesten.
- Hyppigheten på disse samtalene justeres underveis, avhengig av behovet, men starter med en samtale minimum hver 14. dag.
- Etter hvert er det behovet som er førende for dette (enighet)
- Lav terskel for å ta kontakt der behov oppstår
- En gang hvert kvartal avtales et felles møte på teams mellom ressursfamiliene i Asker og Lillehammer. Kontaktene i barnevernstjenestene deltar.
 - Her deles erfaringer og gis noe felles veiledning. Fysiske treff kan avtales, dersom ønskelig.

Avgrensninger

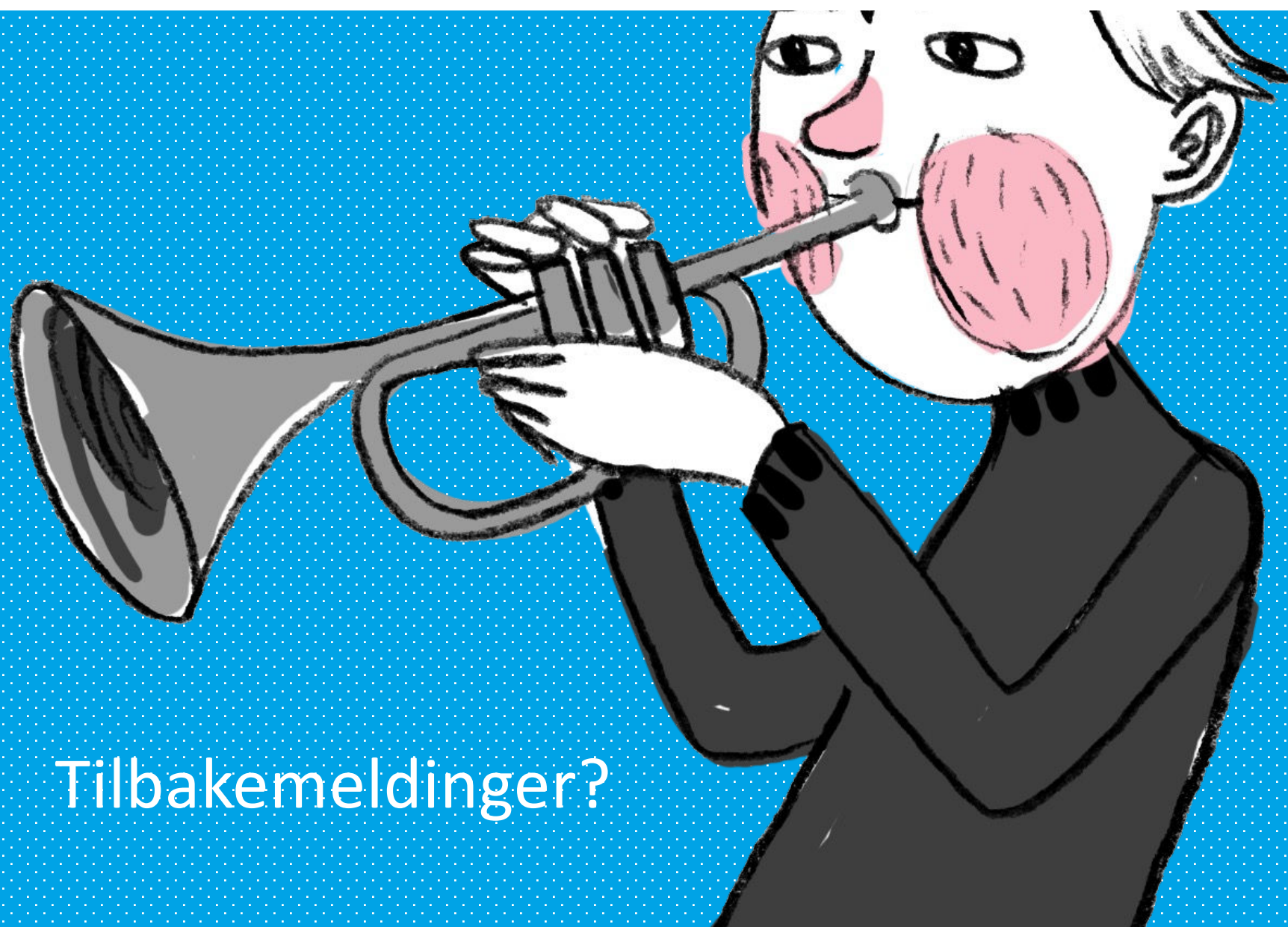

- Bakvakt: Det er ikke en egen bakvaktordning for ressursfamilie-ordningen. Familiene har fleksibel og god kontakt seg imellom, og ressursfamilien har tett kontakt med ansatte i barnevernstjenesten.
 - Ut over dette brukes barnevernets ordinære kommunikasjonskanaler.
- Barnevakt: Det er ingen forpliktelse for familiene å være barnevakt for hverandre, men familiene i nettverket kan seg imellom avtale dette om ønskelig.
- Samvær med foreldre er ikke en del av ordningen.
- Avlastning ligger ikke til ordningen.

Erfaringsinnhenting

- Ressursfamilien oppsummerer erfaringene fra sitt nettverk halvårlig (helt overordnet) til barnevernstjenesten
 - en kort, generell beskrivelse av hvordan nettverket har fungert siste halvår,
 - en oversikt over felles samlinger og hvordan disse var,
 - en punktvis oversikt over kontakten med hver enkelt familie i nettverket (anslagsvis antall kontakter).
- Familiene i nettverket vil bli bedt om å svare på et spørreskjema for å gi tilbakemelding på hvordan de opplever å være del av nettverket (årlig)
- Familienes kontaktpersoner i barneverntjenesten vil også gjøre en evaluering av erfaringene årlig og søke å innhente barnas erfaring.

Tilbakemeldinger?